

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

EFSA INFORMACIJSKA TOČKA

Delovanje Evropske agencije za varnost hrane (EFSA) v Sloveniji

„Od sodelovanja do partnerstva!“

1. nacionalna konferenca o prehrani in telesni dejavnosti

„S POVEZOVANJEM DO SKUPNIH CILJEV“

Brdo pri Kranju, 17. oktobra 2016

Blaža Nahtigal

Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin

efsa.mkgp@gov.si

= del evropskega sodelovanja za varnejšo hrano,
= organizacija, ki ščiti in obvešča potrošnike.

Uredba 178/2002 = zakonodajni okvir EU na področju varnosti hrane, ki temelji na znanosti:

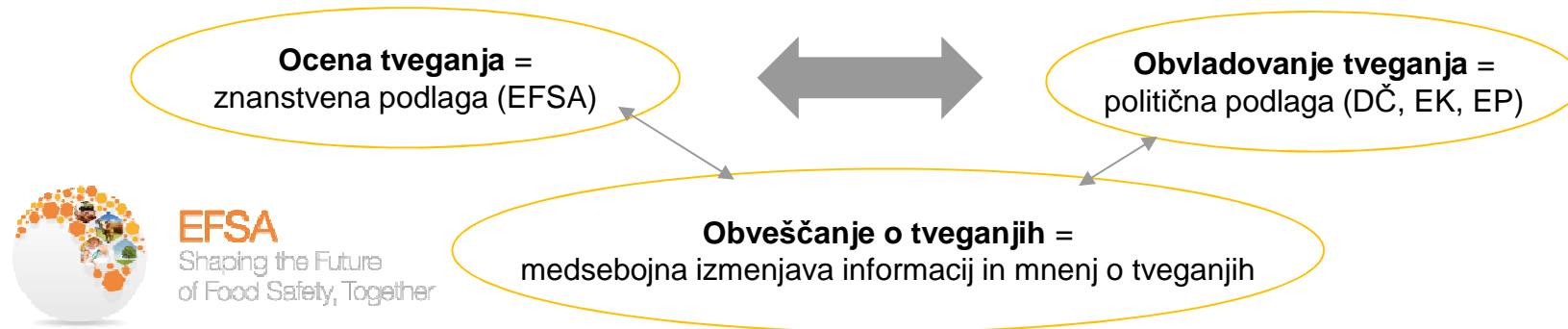
-
- funkcionalna ločitev ocene tveganja od obvladovanja tveganj;
  - EFSA je prevzela vlogo odgovornega organa za oceno tveganja;
  - Evropska komisija (EK), Evropski parlament (EP) in države članice (DČ) so odgovorne za obvladovanje tveganja (zakonodaja, politika, nadzor, preventiva).

Temeljne vrednote EFSA:

- znanstvena odličnost;
- neodvisnost;
- odzivnost;
- **odprtost in preglednost;**
- sodelovanje z državami članicami.

Analiza tveganja

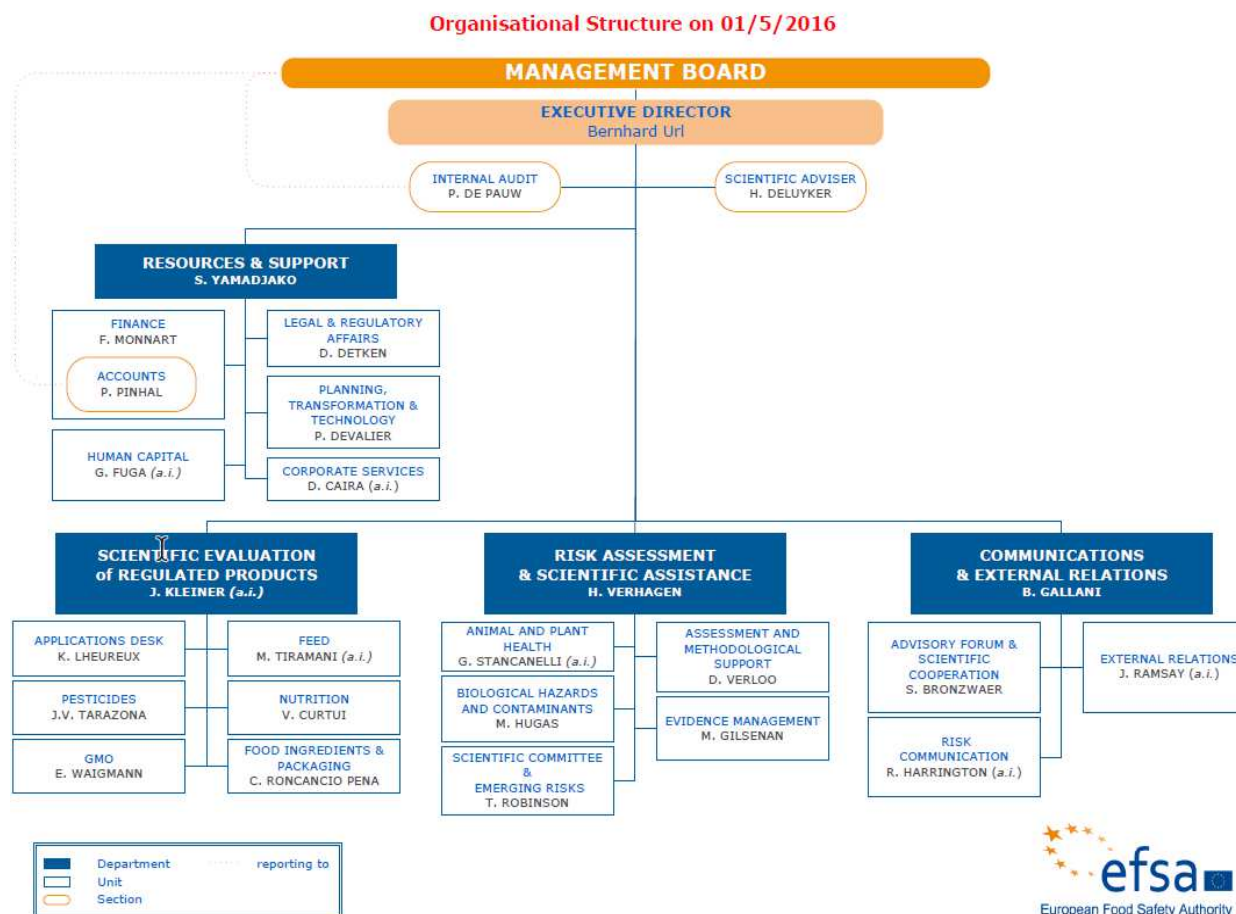
EFSA (Evropska agencija za varnost hrane) = je EU organ, odgovoren za oceno tveganja in neodvisen znanstveni vir svetovanja ter obvestil o tveganjih, povezanih z živilsko verigo.

- ✓ EFSA zagotavlja znanstveno podporo politikam EU na področjih, ki imajo posreden ali neposreden vpliv na varnost hrane.
- ✓ Pri svojem delu sodeluje z državami članicami, zbira in analizira podatke, da omogoči ugotavljanje in spremljanje tveganj, in daje znanstvena mnenja, ki služijo kot znanstvena podlaga za pripravo in sprejem ukrepov na ravni EU.
- ✓ EFSA stalno spremlja obstoječa tveganja (aditivi, onesnaževala, pesticidi, GSO, ...) in prepoznava nepričakovana tveganja.

Obveščanje o tveganjih je pomembno, saj znanstvena ocena tveganja ni enaka zaznavi tveganja pri potrošnikih.

Sestava (organi) EFSA

1. Upravni odbor
2. Izvršni direktor
3. Svetovalni forum (NIJZ) → EFSA informacijska točka (MKGP-UVHVVR)
4. Znanstveni svet in znanstveni odbori

Vloga EFSA informacijske točke

= center za partnersko sodelovanje z naslednjimi zadolžitvami:

- **zagotavljanje podpore slovenskemu predstavniku svetovalnega odbora** pri zbiranju podatkov in posredovanju informacij med EFSA in ustreznimi organi v Sloveniji, ki vključujejo odgovorne osebe za obvladovanje tveganja, nacionalne organe, deležnike in raziskovalne inštitute na področjih ocene tveganja za varnost hrane in krme, zdravstvenega varstva živali in rastlin, dobrega počutja in prehrane živali;
- **svetovanje o znanstveno-raziskovalnih dejavnostih v skupnem interesu:** povezovanje organizacij, imenovanih skladno s 36. členom Uredbe 178/2002, in pomoč pri njihovem vključevanju v EFSA znanstvene/tehnične raziskave, pregled imenovanih organizacij, razvoj in vodenje baz podatkov o raziskovalnih organizacijah v Sloveniji, ki bi lahko nudile pomoč EFSA pri ocenah tveganja na področju varnosti živil in krme, zaprosila nacionalnim izvedencem.
- **zagotavljanje podpore pri razširjanju gradiv EFSA v Sloveniji,** organiziranju in koordiniranju izmenjave podatkov in dokumentacije o znanstveno-raziskovalnih dejavnostih, pomembnih za EFSA, z namenom učinkovitega posredovanja med EFSA in deležniki na nacionalni ravni ter krepitev prepoznavnosti EFSA v Sloveniji.

Povezovanje organizacij, ki delujejo na področjih poslanstva EFSA

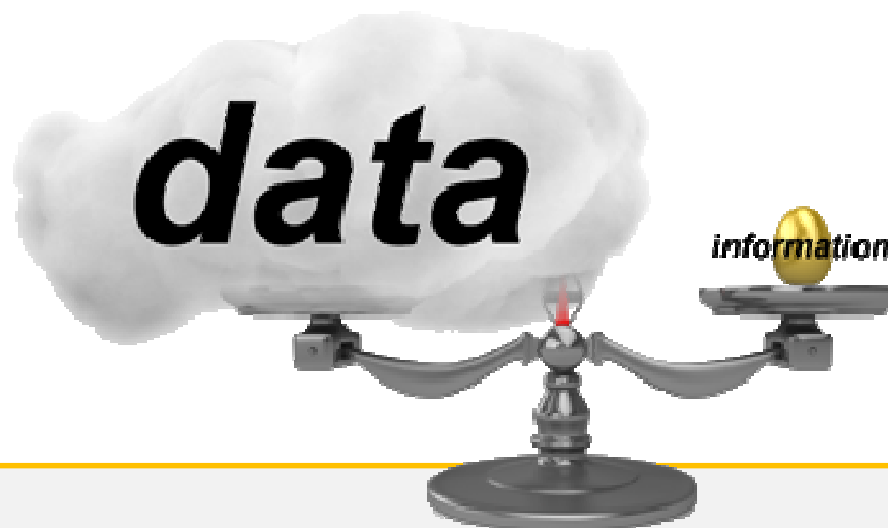
1. Agencija pospešuje povezovanje organizacij, ki delujejo na področjih poslanstva agencije, v omrežje na evropski ravni. Cilj povezovanja v omrežje je zlasti lažje znanstveno sodelovanje z usklajevanjem dejavnosti, izmenjavo informacij, razvojem in izvedbo skupnih projektov, izmenjavo strokovnega znanja in izkušenj ter najboljših postopkov na področjih poslanstva agencije.
2. Upravni odbor na predlog izvršnega direktorja sestavi seznam za objavo pristojnih organizacij, ki jih določijo države članice, ki lahko pomagajo agenciji pri izpolnjevanju njenega poslanstva posamično ali v omrežju. Agencija tem organizacijam lahko zaupa nekatere naloge, zlasti pripravljalo delo za znanstvena mnenja, znanstveno in tehnično pomoč, zbiranje podatkov in prepoznavanje nastajajočih tveganj. Nekatere od teh nalog so lahko upravičene do finančne podpore.

- **Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**
- **Nacionalni inštitut za varovanje zdravja**
- **Kmetijski inštitut Slovenije**
- **Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije**
- **Univerza v Ljubljani**
- **Univerza v Mariboru**
- **Institut »Jožef Stefan«**
- **Nacionalni inštitut za biologijo**
- **Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano**
- **Gozdarski inštitut Slovenije**
- **Inštitut za nutricionistiko**

Ob upoštevanju dejstva, da imajo organizacije/organi nalogo, da prevzamejo določene naloge, ki so jim dodeljene, in s tem zagotavljajo pomoč Agenciji pri misijah splošnega interesa, ki so opredeljene z uredbo (ES) št. 178/2002, je bistvenega pomena, da države članice te organe imenujejo na podlagi meril znanstvene in tehnične usposobljenosti, učinkovitosti in neodvisnosti.

Zbiranje podatkov

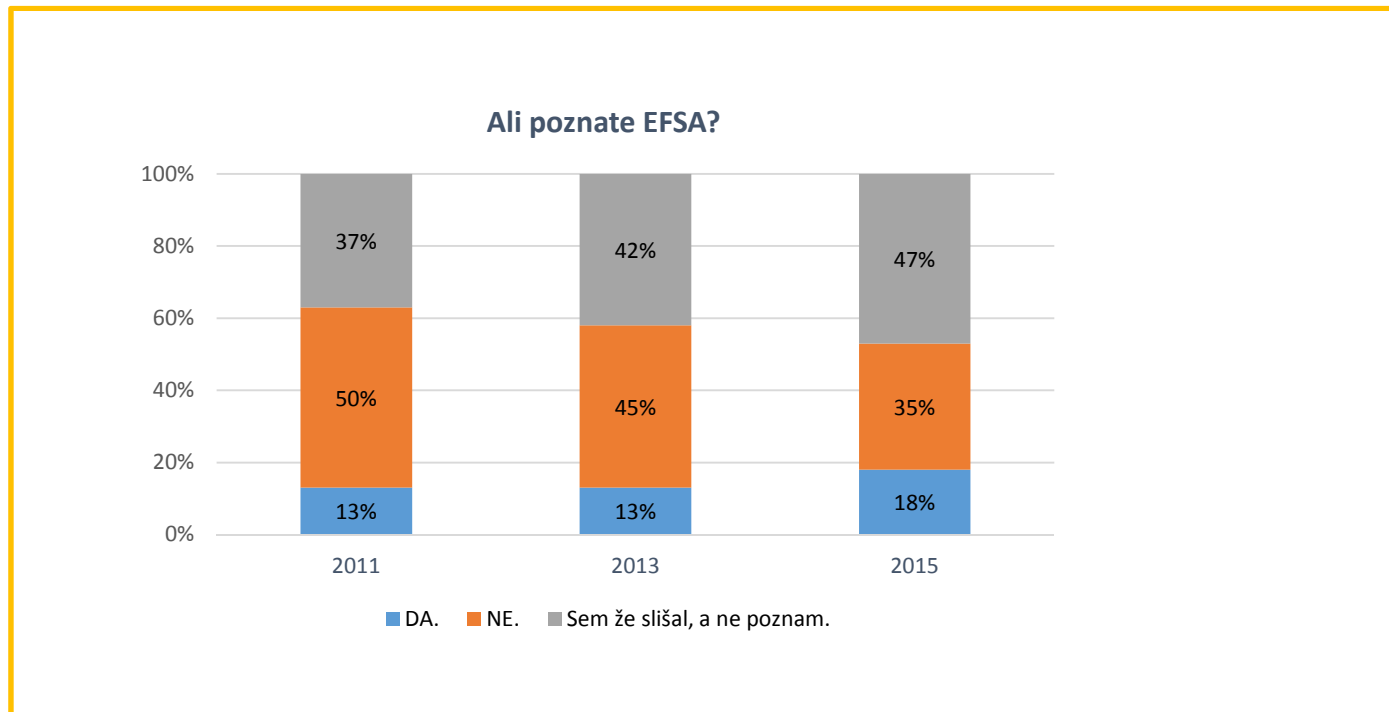
EFSA išče, zbira, primerja, analizira in povzema pomembne znanstvene in tehnične podatke na področjih svojega poslanstva. To vključuje zlasti zbiranje podatkov o:

- (a) porabi živil in izpostavljanju posameznikov tveganjem, povezanim s porabo živil;
- (b) pojavljanju in razširjenosti bioloških tveganj;
- (c) onesnaževalih v živilih in krmi;
- (d) ostankih.

EFSA tesno sodeluje z vsemi organizacijami, dejavnimi na področju zbiranja podatkov, vključno s tistimi iz držav kandidatk za pristop, tretjih držav, kot tudi z mednarodnimi službami.

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da omogočijo prenos podatkov, ki jih zbirajo na področjih iz odstavkov 1 in 2, agenciji.

Prepoznavnost Evropske agencije za varnost hrane v Sloveniji

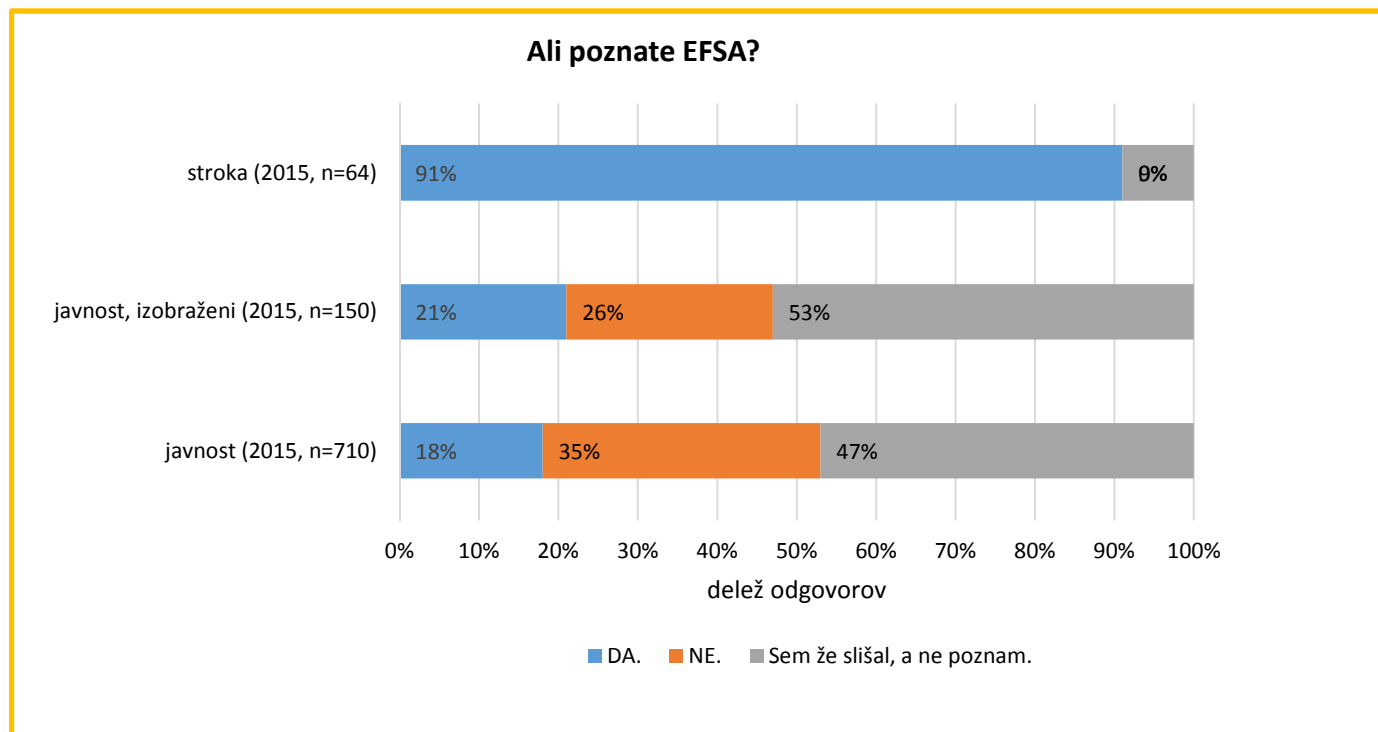

Viri:

- ✓ Raziskava javnega mnenja o tveganjih, povezanih z nanotehnologijo, o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKGP, 2011 (n = 710);
- ✓ Raziskava javnega mnenja o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKO, 2013 (n = 700);
- ✓ Javnomnenjska raziskava o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKGP, 2015 (n = 710).

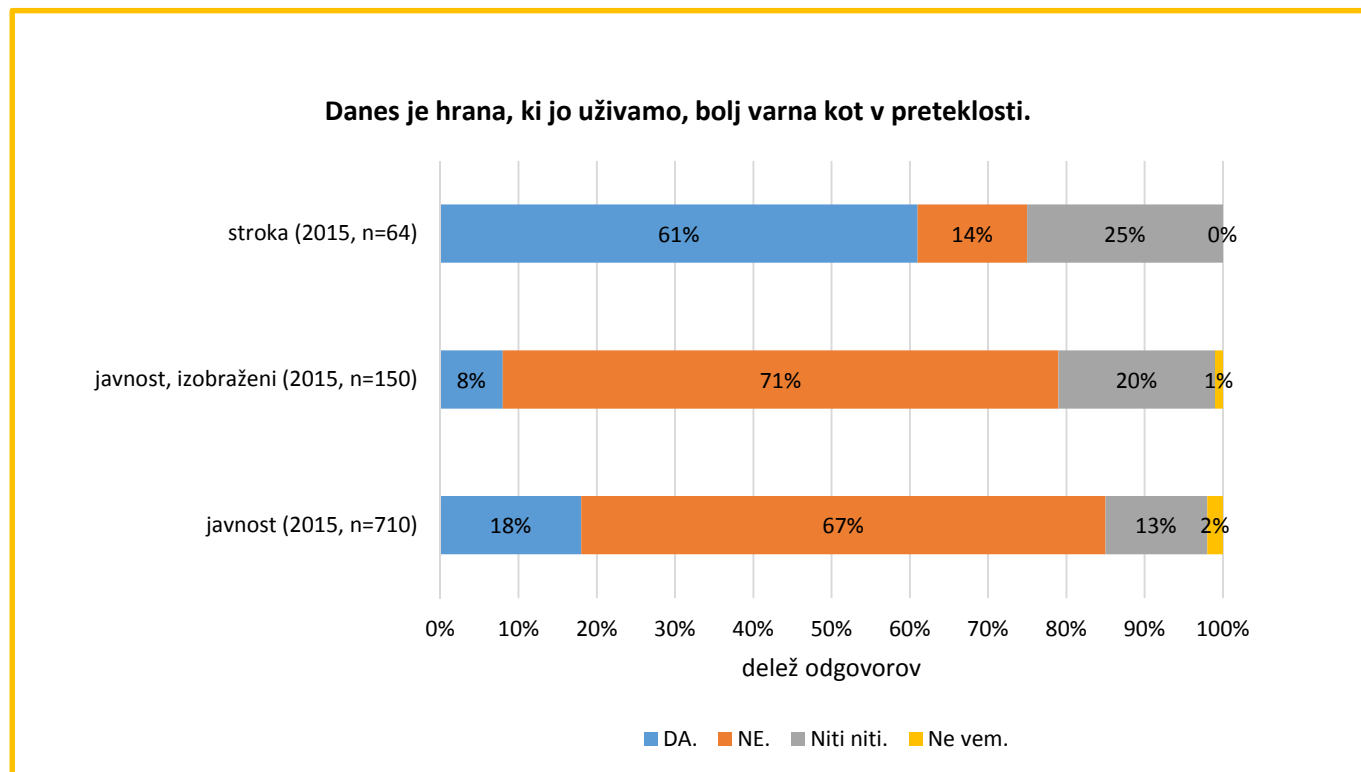
Prepoznavnost Evropske agencije za varnost hrane v Sloveniji – primerjava glede na izobrazbo

Viri:

- ✓ Javnomnenjska raziskava o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKGP, 2015 (n = 710, javnost in n = 150, javnost, izobraženi);
- ✓ Raziskava strokovne javnosti na EFSA dogodku „Izzivi komuniciranja o varnosti hrane“ (november 2015, n = 65).

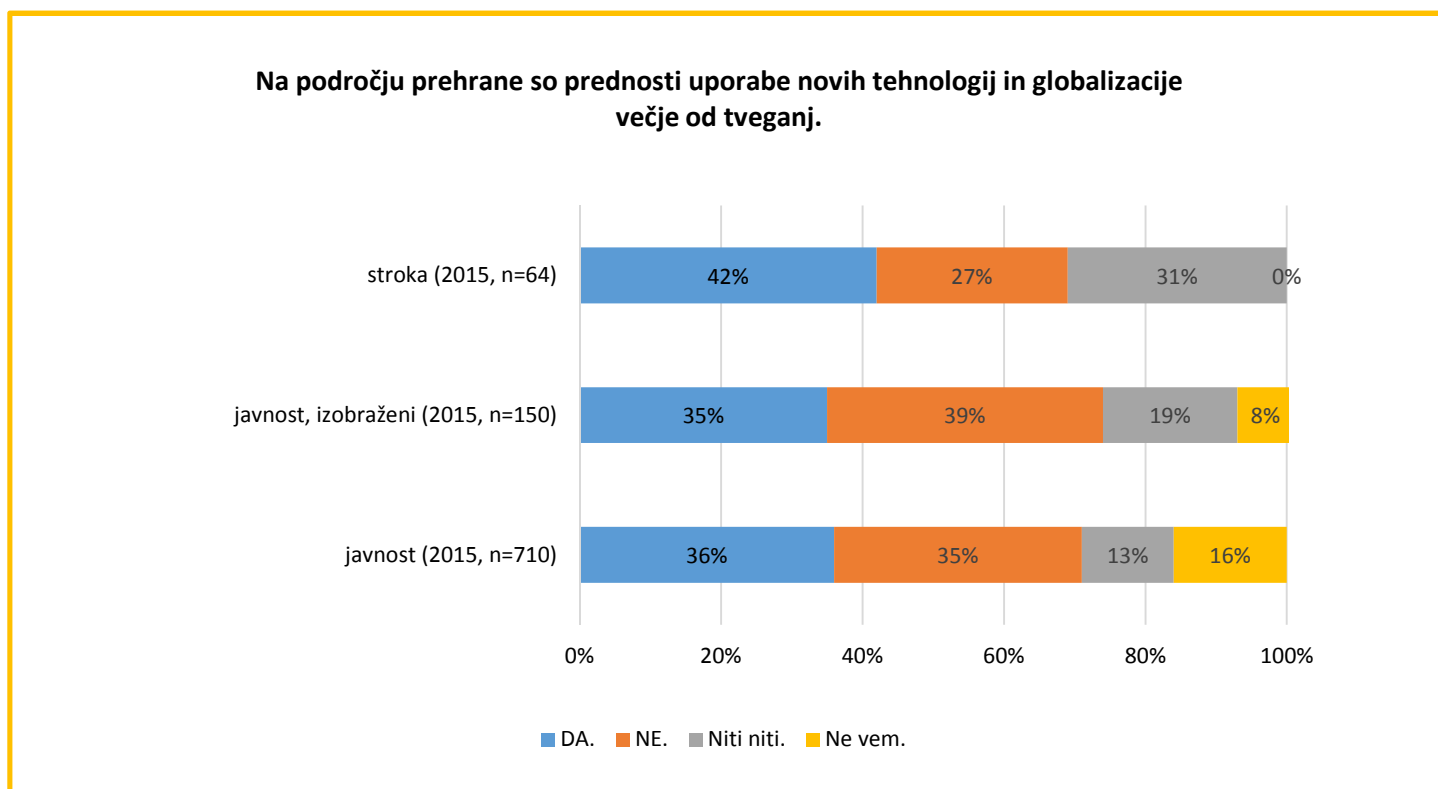
Varnost hrane nekoč in danes

Viri:

- ✓ Javnomnenjska raziskava o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKGP, 2015 (n = 710, javnost in n = 150, javnost, izobraženi);
- ✓ Raziskava strokovne javnosti na EFSA dogodku „Izzivi komuniciranja o varnosti hrane“ (november 2015, n = 65).

Uporaba novih tehnologij in globalizacije na področju prehrane – prednost ali tveganje?

Viri:

- ✓ Javnomnenjska raziskava o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKGP, 2015 (n = 710, javnost in n = 150, javnost, izobraženi);
- ✓ Raziskava strokovne javnosti na EFSA dogodku „Izzivi komuniciranja o varnosti hrane“ (november 2015, n = 65).

Več informacij:

- ✓ http://www.uvhvvr.gov.si/si/delovna_podrocja/mednarodne_zadeve/efsa_informacijska_tocka/
- ✓ http://www.mkgp.gov.si/si/delovna_podrocja/kmetijstvo/informacijska_tocka_efsa/
- ✓ Javnomnenjska raziskava o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKGP, 2015
http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/podrocja/Kmetijstvo/Informacijska_tocka_EFSA/EFSA_raziskava_SLO.pdf
- ✓ Raziskava javnega mnenja o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKO, 2013
http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/podrocja/Varna_in_kakovostna_hrana_in_krma/EFSA_info_tocka/anketa_prepoznavnost_efsa_2013.pdf
- ✓ Raziskava javnega mnenja o tveganjih, povezanih z nanotehnologijo, o varnosti hrane in prepoznavnosti EFSA v Sloveniji, MKGP, 2011
http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/podrocja/Varna_in_kakovostna_hrana_in_krma/EFSA_info_tocka/anketa_efsa_2011.pdf
- ✓ Ko hrana zakuha vihar: preizkušeni recepti za obveščanje o tveganjih
http://www.mkgp.gov.si/fileadmin/mkgp.gov.si/pageuploads/podrocja/Kmetijstvo/Informacijska_tocka_EFSA/Ko_hrana_zakuha_..._-_kopija.pdf

E-mail: efsa.mkgp@gov.si

Veselimo se sodelovanja z vami!